

KRALJICA KATARINA

Sinopsis nijemog filma

Redatelj: Vlatko Filipović @ grupa autora
Scenarij: Miroslav Arapovitz, Velimir Pšeničnik- Njirić

• • •

Scena 1: Jutro

Jedno jutro kraljica Katarina naredi slugi da joj osedla konja te se uputi u sela oko Bobovca. Svatko se čudio tko je ta lijepa djevojka u bijelom plaštu na bijelom konju, ali je nitko ne prepozna. Tako dođe u selo Očevje, stari kovački majdan i uđe u prvu vodenicu. Kada vidje da se siromašno živi svakome djetetu podari po jedan dukat.

Scena 2: Predvečer

Najstariji žitelji Tarčina, mjesta između Sarajeva i Konjica, pamte da su im njihovi stari prepričavali da je jako vrelo vode u Tarčinu po imenu Katarina dobilo ime baš po kraljici Katarini prilikom njezina bijega iz Kozograda i Kreševa, preko Tarčina i Konjica do Stona. Tu se, vele ljudi, kraljica zaustavila i napojila svog konja i konje 40 plemića koji su bili u pratnji njezinoj. Od tada to vrelo dobi njezino ime.

Scena 3: Dan

Dubravko Horvatić je u dijelu knjige o Katarini pod naslovom "Bosnom hodi dobra vila", zabilježio sličnu legendu kao i Vladimir plemeniti Alaupović: U kraju između Zgošće, Sutiske i Vareša, uz rječice Trstivnicu i Stavnju, s jeseni 1446. godine pukao je glas da se pojavila dobra vila. Odjevena je u bijelo ruho zlatom izvezeno, ogrnuta bijelim krznom, a jaše bijela vilovita konja, pripovijedali su pastirići, vrativši se jedne večeri u selo. Pričali su kako se iznenada pojavila iz šume, kao da je iz zemlje izniknula, tako da se nisu stigli ni razbježati, nego ostadoše gdje su bili, kao ukopani. A ona je dojahala do njih, raspitala se kako su i kako im je kod kuće, jesu li im ukućani spremili dosta živeži za zimu, imaju li dosta sijena za blago, pa je tako sve ispitivala o ljetini i o urođu, o bolestima u ljudi i stoke, a na kraju ih je sve nadarila nekakvim slasticama, kakve jamačno ni kralj nikada nije okusio.

Scena 4: Exterijer

Dalje je Horvatić nastavio, kako je dječje glase ubrzo potvrdila neka starica. Prtila je neka drva iz šume kad pred nju banu vila. Starica joj je ispričala kako joj je jedan sin poginuo kad je kralj išao na

Turčina, kako je drugi otišao prema moru da zaradi koji srebrenjak ili žutac, pa je tako ostala sama kad su joj se kćeri davno poudale. Kada su došli do sela, vila tutnu starići zlatni dukat u ruku i ode. Jednog dana vila se pojavila kod kovačnica na rječici Stavnji, zaustavila se kod kovača Pavla i zamolila ga da joj potkuje konja i usput ga ispitivala kako žive i na koji način kovačnice rade. Kada je Pavao konja potkovao, vila ga je bogato nagradila.

Scena 5: Exterijer

Jedna od legedni koje je skupio fra. Ignacije Strukić odnosi se na njezin boravak u kreševskoj tvrđavi na Bedemu, gdje se nalazila zajedno s kraljem Tomašem prije dolaska Turaka. Tada je zapovjednik utvrde bio Tomašev brat knez Radivoj, a legenda kaže:

U staro doba, vele, ovdje u kreševskoj tvrđi prebivaše kraljevska obitelj. Na Meoršju, planini na jugoistočnoj strani Kreševa, kralj

bi sam vršio žito, a kraljica namjestivši konopac između grada i rečene planine, išla bi u zlatnim nanulama kralju u pohode, držeći u jednoj ruci sina, a u drugoj vruć pilav – ručak za kralja.

Scena 6: Exterijer

Druga legenda se odnosi na turski napad na tvrđavu na Bedemu:

Pričaju, da su u vrijeme turske navale na Kreševsku tvrđu, građani s obje strane u tjesnacima rječica Kojšiničice i Vranjanke koje okružuju tvrđu, postavili tvrde santrače (kože) i tako zaustavili oba pokrajnja potoka. Kada se je, vele, neprijatelj pred gradom pojavio, građani odapeše postavljene santrače, i na neprijatelja pustiše silnu vodu, koja ih sve uguši i potopi.

Scena 7: Interijer-exterijski

U vrijeme zauzeća Bosne stanovaše u kreševskom gradu kraljević, koji bijaše i zapovjednik utvrde (knez Radivoj – brat Tomašev). Došavši turski carević ovamo, utaborio se na sjevernoj strani grada, mjestu zvanom Carevišće, koje je od grada sat udaljeno, pa poče proti gradu sipati žestoku vatru. Punih, vele, sedam godina carević uzimao je grad, ali uzalud. Međutim, klot to vrijeme kraljeviću ponestane u gradu hrane i džebane (bojne opreme), pa odluči učiniti i zadnji pokušaj. U to ime napuni magarca sa preostalim još pirinčem i metnuvši ga u top baci među svoje neprijatelje, koji raspoprivši ga, našu u njemu množinu pirinča, što ga oni željahu, a eto se Bošnjaci sada s njim tako obijesno primeću. To ih silno razočaralo i u zdvojnost natjeralo, zato odlučise natrag se povući i opsadu grada zaustaviti. Kad Turcima u susret dođe baba krezubača, koja im otkri, da je to zadnji pokušaj kraljevićev. Čuvši to carević namah se povratio, grad zauzme i zaslužni kraljevića.

Scena 8:

Jedan zapis, navodno narodne tradicije, bilježi kako je kraljica Katarina popustila želji svojih velikaša i konačno s Kozla krenula u Rim: "Toliko je oklijevala sa svojih 70 konjanika, da su Bosanci ostavili spomenik 4 potkove

